

aktivnosti (sp. rekreaciju). Prema korisnicima s.o. razlikuju se za masovni i vrhunski sport; to su komunalni sp. objekti za potrebe stanovništva u mjesnim zajednicama, školama i sp. organizacijama (univerzalni s.o.), sp. građevine za vrhunski sport (veliki stadioni, sp. dvorane, sp. centri), s.o. visokih škola i univerziteta, za izobrazbu stručnih kadrova za potrebe f.k. i studente ostalih struka; s.o. za pripadnike JNA, milicije i radne organizacije.

sportski park, kompletni objekt namijenjen sp. društvu s više sp. klubova ili za nekoliko sp. organizacija različitih sp. grana. Sp. obično ima slijedeće sadržaje: atletsku stazu sa svim drugim atletskim borilištima, igrališta za sp. igre, plivački bazen i dr.

sportski plakat, oglas izvršen ili nalijepljen na javnom mjestu za privlačenje pažnje i poziv gledalaca na neku sp. priredbu ili zainteresiranih učesnika na neku sp. aktivnost (trening, pionirsku u omladinsku sp. školu, natjecanja, izlet, logorovanje i sl.). S. p. razvijao se je paralelno s razvojem sportova i razvojem grafičke tehnike. Od jednostavnih plakata u jednoj boji s tekstom koji najavljuje mjesto i vrijeme neke sp. priredbe, do višebojnih plakata likovnih ostvarenja izvedenih najsloženijim tiskarskim tehnikama, s. p. prati sva sp. zbivanja od radničkih sp. susreta do svj. prvenstava i Ol. Likovna rješenja s. p. često dostižu visoki umjetnički domet. U Jugoslaviji poslije Oslobođenja među prvim vrlo vrijednim ostvarenjima su plakati za II Gimnastradu 1957 (autor Ferdo Bis), Trku kroz Jugoslaviju 1958 (Bojan Stranić), Prvenstvo Evrope u atletici 1962 (Radovan Sterić), Svjetsko prvenstvo u stolnom tenisu 1965 (Tine Tavčar), Svjetsko prvenstvo u hokeju na ledu 1966 (Dževard Hoza), Evropsko prvenstvo u klizanju 1974 (Bojan Stranić) i dr. U Varšavi je 1972 u organizaciji CIO održana izložba pod naslovom Sportski plakat u svijetu.

sportski ples, natjecateljski oblik društvenih plesova; plesni parovi se natječu u 5 standardnih i 5 južnoamer. plesova, pri čemu plesači imaju zadatak pratiti muziku estetski lijepo oblikovanim i harmonično izvedenim plesom. Ocjenjuje se pet elemenata izvedbe plesa: takt i osnovni ritam, držanje tijela, pravilno i skladno izvođenje pokreta, sadržaj i praćenje ritma te rad nogu. Standardni plesovi su lagani valcer (engl. valcer, 30 taktova u min), tango (33 takta), lagani fokstrot (slowfoxstrott, 29 do 30 taktova), bečki valcer (60 taktova) i brzi fokstrot (quickstep, 50 do 52 takta). Južnoamer. plesovi su rumba (28 do 30 taktova), samba (54 do 56 taktova), cha-cha-cha (32 takta), pasodoble (60 taktova) i jive (44 takta). Trajanje jednog plesa je za bečki valcer i jive najmanje od 1 min do najviše 1 1/2 min, za ostale plesove najmanje od 1 1/2 min do najviše 2 min. Natjecanja u s. p., tzv. plesni turniri, održavaju se po ustaljenim preciznim međ. pravilima. Plesni parovi razvrstani su po kvaliteti u više razreda, a prijelaz u viši razred ostvaruje se bodovima i plasmanom u natjecanjima nižih razreda. Za službena natjecanja površina za ples mora imati najmanje 80 m², pri čemu niti jedna stranica ne smije biti kraća od 7 m. U s. p. održavaju se pojedinačna natjecanja za parove odvojeno u standardnim i južnoamer. plesovima i u kombinaciji, odn. allround natjecanju sa svih 10 standardnih i južnoamer. plesova. U istim disciplinama održavaju se ekipna natjecanja (više parova čini jednu ekipu, rezultati parova se zbrajaju) i natjecanja u formacijskom

plesu (6 do 8 parova skupno izvodj figure). Sude 3, 5 ili 7 sudaca za ocjenjivanje, raspoređenih oko površine za ples. Ocjenjuje se bodovanjem kvalitete izvedbe rangiranjem parova. Ovisno o broju prijava, održava se odgovarajući broj prednatjecanja, a u finalnom natjecanju nastupa najviše 6 parova. U međ. natjecanjima i nac. prvenstvima propisana je odjeća plesača; za standardne plesove frak i večernja haljina, za južnoamer. plesove smoking ili južnoamer. nošnja i stil-ska plesna haljina. Od 1909 održavaju se PS plesnih parova za amatere i profesionalce, od 1927 PE za amatere, od 1929 PE za profesionalce. Južnoamer. plesovi uvedeni su u program poslije II svj. rata. Svj. kup u allround natjecanjima održava se za amatere od 1969 (do 1976 sa 9 plesova, od 1976 uključen je i jive) i za profesionalce od 1970 (od početka sa 10 plesova). U formacijskom plesu održava se PE od 1965, PS od 1973. O razvoju amaterskog s. p. u svijetu vodi brigu Međ. amaterski plesni savez (ICAD) sa sjedištem u Bremenu, (SR Njemačka). U Jugoslaviji se s. p. gaji gotovo isključivo u SRSI, a o razvoju brine Plesna zveza Slovenije. O profesionalnom s. p. brigu vodi Međ. profesionalni plesni savez (ICBD) sa sjedištem u Londonu.

sportski pozdrav, način pozdravljanja u ekipnim sp. igrama u kojima se obje ekipe prije početka utakmice postroje jedna nasuprot drugoj. U nekim sp. igrama s. p. se izvodi i na završetku utakmice.

Sportski pregled, redovna nedjeljna sp. rubrika jugosl. TV-studija. Emitiranje zajedničkog S. p. započele su zagrebačka i beogradska TV početkom šezdesetih god. (najprije utorom, pa onda ponedjeljkom i konačno nedjeljom). Sp. rubrike ostalih TV-studija uključile su se u tu emisiju od trenutka kada su uspostavljene neposredne višekanalne veze.

sportski prototip, automobilizam: klasa automobila za brzinska natjecanja i natjecanja

izdržljivosti na kružnim trkačim stazama; s. p. gradili su se kao dvosjedi prema pravilima za natjecanja od 1972 do 1975, a od 1976 vode se kao kategorija B, grupa 6 trkači dvosjedi na PS za sp. automobile.

sportski radnik → *sportski funkcionar*

sportski rekvizit → *rekvizit*

sportski ribolov, natjecanje za muškarce i žene dopuštenim sp. priborom u skladu s ribolovnim propisima i uz poštivanje sp. ribolovne etike; dijeli se na s. r. u slatkim vodama i s. r. na moru, te podvodni ribolov. [a] S. r. u slatkim vodama odvija se u dvije skupine: lov udicom (lov ribe udicom na plovac i lov ribe udicom na dnu) i → *turnirsko udičarenje* (bacanje umjetne mušice i utega). Natjecanja mogu biti pojedinačna i ekipna. Brigu o s. r. u slatkim vodama u našoj zemlji vodi Sportsko-ribolovni savez Jugoslavije, a u svijetu Međunarodna konfederacija za sportski ribolov (franc. Confédération Internationale de la Pêche Sportive, CIPS), osn. 1952, koja od 1954 organizira PS u lovu udicom na plovac, a od 1964 u turnirskom udičarenju. [b] S. r. na moru, lovi se s kraja ili iz čamca (broda) uz obalu i na otvorenom moru, udičarskim priborom i ostima (harpunom). Lov na najveće ribe, morske nemani je tzv. atletski sp. ribolov. Sp. ribari na moru služe se najčešće udičarskim priborom, a to su: povraz ili tunja, panula, parangal i ribarski štap s koturom. Natjecanja u pojedinim granama s. r. na moru održavaju se na određenim lovištima, isto-dobnim startom iz luke svih čamaca (brodova) s natjecateljima i sućem u svakom čamcu, i prekidom lova u određeno vrijeme. Za sve njih vrijedi isti standard udičarskog pribora (grada, dužina, debljina ribolovnog štapa, debljina najlonskog konopca). Pobjednik je onaj natjecatelj koji ulovi najveću ribu određene vrste ili postigne najveću težinu svih ulovljenih riba. U morskome ribolovu održavaju se natjecanja u disciplinama udičarenje

SPORTSKI PLES:
1. skupni ples; 2, 3.
južnoamerički ples